

Utlåtande Rotel II (Dnr KS 2024/746)

Motion om att revidera stadens skyltpolicy

Motion av Dennis Wedin (M)

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.
Motionen besvaras med hänvisning till vad som sägs i utlåtandet.

Föredragande borgarrådet Jan Valeskog

Sammanfattning av ärendet

Dennis Wedin (M) har inkommit med en motion till kommunfullmäktige där det anförs att Stockholms stad bör införa ett bygglovsundantag i större stadsutvecklingsområden för de skyltar som ger information och inte är reklam, att det generellt bör utredas om större ytor kan tillåtas utan bygglov samt att den totala maxytan för en byggplatsskylt bör ses över. Motionären anser att byggplatsskylten bör innehålla den beslutade budgeten, samt information om eventuell fördyring eller förändrad tidsplan. Motionären föreslår att uppdra åt stadsbyggnadsnämnden att revidera "Vägledning för skyltar i Stockholms stad" i enlighet med ovan.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Fastighetsägarna. Fastighetsägarna har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret konstaterar att bygglov enligt lag krävs för de flesta skyltar inom detaljplanelagt område, undantag finns exempelvis för skylt för tillfälligt evenemang och mindre orienteringstavlor.

Exploateringsnämnden ställer sig positiv till översyn av processen om den kan underlättas för den sökande.

Stadsbyggnadsnämnden ser inte möjlighet att genom en ändring av vägledning för skyltar ändra lovplikten för skyltar i staden eftersom lovplikten är nationellt reglerat genom lagstiftning.

Föredragande borgarrådets synpunkter

Motionärens förslag om att revidera policydokumentet ”Vägledning för Skyltar i Stockholms stad” väcker flera frågor. Eftersom lovplikten för skyltar är reglerad genom nationell lagstiftning, kan kommunen inte genom lokala beslut införa undantag. För att genomföra ett sådant undantag skulle det krävas ändringar i detaljplaner, vilket innebär en tidskrävande och administrativt betungande process. Detta riskerar att skapa mer komplexitet snarare än att förenkla hanteringen av byggskyltar. Dessutom gör den nuvarande lagstiftningen ingen åtskillnad mellan reklam och information, vilket ytterligare begränsar möjligheten att särskilja informationsskyltar från andra typer av skyltar. Därför framstår förslaget som svårt att genomföra inom de nuvarande juridiska ramarna.

Det är positivt att staden har en tydlig policy för byggaktörstavlur, då dessa fyller en viktig funktion för att informera allmänheten om pågående byggprojekt. En enhetlig och tydlig utformning skapar transparens och rättvis behandling av alla byggaktörer. Det är dock viktigt att kontinuerligt utvärdera och justera processerna för att säkerställa att de inte medför onödig administrativ börda för sökande byggaktörer.

Motionärens förslag om att bygga in detaljerad ekonomisk information, såsom projektets budget och eventuella kostnadsökningar, direkt på byggskyltarna kan ifrågasättas. Trots att transparens i stadsutvecklingsprojekt är viktig, finns redan mycket av denna information tillgänglig via stadens projektwebb, där även tidsplaner och förändringar av dessa kan följas. Att belasta byggskyltarna med omfattande ekonomiska uppgifter riskerar att försvåra deras huvudsakliga syfte vilket är att kortfattat och tydligt informera om själva byggprojektet.

Sammanfattningsvis är det rimligt att se över vissa delar av stadens skyltpolicy, men detta bör ske i samråd med berörda förvaltningar och med beaktande av de juridiska ramarna som styr bygglov och skyltutformning.

Bilaga

Motion om att revidera stadens skyltpolicy, dnr KS 2024/746-1

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation av borgarrådet Andrea Hedin (M) enligt följande.

Jag föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar följande.

1. Att bifalla motionen
2. Att därutöver anföra följande

Vi tackar för svaren på motionen och gläds över att exploateringskontoret ställer sig positiv till en översyn av processen och hur den kan underlätta för den sökande.

Kontoret delar även vår syn på att det vore önskvärt att hitta en standard för informationsskyltar som kan undantas från bygglov och instämmer i att delar av policyn ”Vägledning för skyltar i Stockholms stad” kan ses över. Synpunkten om att detta bör ske i samarbete med berörda förvaltningar och bolag finner vi fullt rimlig. Synpunkten om att stockholmarna kan ta del av ekonomi och budget på stadens projektwebb finner vi däremot som otillräckligt. Att lyfta fram denna information på byggskyltarna skulle öka såväl transparens som tillgänglighet av för stockholmarna relevant information.

För stadens offentligt finansierade projekt så anser vi därför fortsatt att stockholmarna har rätt till mer, och tydligare, information. När det är skattemedel som finansierar projekt bör en sådan skylt därför även innehålla siffror över den beslutade budgeten, samt information om eventuell fördyring eller förändrad tidsplan. Det handlar både om transparens, insyn och en demokratisk rättighet för skattebetalarna i Stockholms stad.

Kommunstyrelsen delar borgarrådsberedningens uppfattning och föreslår att kommunfullmäktige beslutar enligt föredragande borgarråds förslag.

Stockholm den 19 mars 2025

Anders Österberg
Kommunstyrelsens ordförande

Reservation av Christofer Fjellner, Jonas Nilsson, Johan Paccamonti och Sophia Granswed Baat (alla M) är likalydande med Moderaternas reservation i borgarrådsberedningen.

Ärendet

Dennis Wedin (M) har väckt en motion i kommunfullmäktige om att revidera stadens skyltpolicy. I motionen beskrivs att det idag krävs bygglov för den som vill sätta upp, flytta eller ändra en skylt längs med gatorna i Stockholm. Oavsett om skylten, vepan eller banderollen kräver bygglov eller inte måste regelverket för utformning och placering av skyltar följas. För att minska byråkratin anser motionären att Stockholms stad bör införa ett bygglovsundantag i större stadsutvecklingsområden för de skyltar som ger information och inte är reklam. Generellt bör det enligt motionen utredas om större ytor kan tillåtas utan bygglov. Även den totala maxytan för en byggplats skylt bör ses över.

Motionären anser vidare att när det är skattemedel som finansierar projekt bör informationsskylten även innehålla siffror över den beslutade budgeten, samt information om eventuell fördyring eller förändrad tidsplan.

Motionären föreslår att uppdra åt stadsbyggnadsnämnden att revidera policydokumentet "Vägledning för skyltar i Stockholms stad" i enlighet med ovan.

Remissammanställning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, exploateringsnämnden, stadsbyggnadsnämnden och Fastighetsägarna. Fastighetsägarna har inte inkommit med svar.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 11 februari 2025 har i huvudsak följande lydelse.

Stadsledningskontoret konstaterar att staden i sina avtal med byggaktörer ställer krav på att byggs skylt ska uppföras i syfte att informera allmänheten. Budskapet ska vara kort och koncist utan att uppfattas som reklam. Skylten ska tydligt informera om vad som ska byggas på platsen, när det beräknas vara färdigt, byggaktör samt illustration av bebyggelsen samt hänvisning till stadens webbplats Stockholm växer. I motionen föreslås att byggs skyltar även ska innehålla uppgifter om beslutad budget, samt information om eventuell fördyring eller förändrad tidsplan. Denna information kan erhållas på stadens projektwebb.

Stadsledningskontoret konstaterar att bygglov enligt lag krävs för de flesta skyltar inom detaljplanelagt område, undantag finns exempelvis för skylt för tillfälligt evenemang och mindre orienteringstavlor. Lovplikten för skyltar är reglerad i plan- och byggförordningen. En kommun kan inte ändra lovplikten genom ett kommunalt beslut, annat än genom detaljplan där så är möjligt. Av plan- och byggförordningen framgår också att ingen åtskillnad görs mellan reklam- och informationsskyltar.

Vägledning för skyltar i Stockholms stad godkändes i stadsbyggnadsnämnden den 29 augusti 2019. Vägledningen ska förtydliga regelverken och underlätta för professionella aktörer, fastighetsägare, företag och andra. En tydlig vägledning ger förutsättningar för en förutsägbar och enhetlig bedömning inom staden. Vägledningen beskriver ett förhållningssätt som möjliggör stora skyltar där så är lämpligt med hänsyn till de prövningsramar som lagstiftningen ger.

För att underlätta för sökanden finns i vägledningen en riktlinje om att byggplatsskyltar får vara max 15 kvadratmeter då det i de flesta fall är lämpligt med byggskyltar upp till denna storlek, men det innebär inte att det inte finns fall där stadsbilden, kulturvärden på platsen och god helhetsverkan kan tillåta större storlekar.

Stadsledningskontoret föreslår att kommunstyrelsen föreslår att kommunfullmäktige beslutar att Motion om att revidera stadens skyltpolicy av Dennis Wedin (M) besvaras med hänvisning till vad som sägs i stadsledningskontorets tjänsteutlåtande.

Exploateringsnämnden

Exploateringsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 7 november 2024 följande.

Exploateringsnämnden anser remissen besvarad i enlighet med kontorets tjänsteutlåtande.

Reservation av Rita Valanko m.fl. (alla M), se Reservationer m.m.

Exploateringskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 oktober 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Staden ställer i sina avtal med byggaktören krav på att byggaktören ska uppföra en byggskylt i samband med byggstart vid utveckling av fastigheten. Syftet med byggaktörstavlan är att informera allmänhet om vad som byggs på platsen. Budskapet ska vara kort och koncist utan att uppfattas som reklam i det offentliga rummet. Skylten ska tydligt informera om vad som ska byggas på platsen, när det beräknas vara färdigt, byggaktör samt illustration på bebyggelsen och kontaktinformation till stadens webbplats Stockholm växer. Byggaktörstavlan ska utformas enligt stadens vägledning både vad gäller innehåll och storlek. Kontoret ställer sig positiv till översyn av processen om den kan underlättas för den sökande.

I motionen uttrycks en vilja att ett bygglovsundantag införs i större stadsutvecklingsområden och att även den totala maxytan för en byggplatsskylt bör ses över. Kontoret delar synen att det vore önskvärt att hitta en standard för informationsskyltar som kan undantas från bygglov. En utgångspunkt när det gäller information om stadsutvecklingsprojekt är likabehandlingsprincipen. Varje projekt, oavsett storlek, ska ha samma informationsmöjligheter.

I motionen föreslås att byggskyltar även ska innehålla siffror över beslutad budget, samt information om eventuell fördyring eller förändrad tidsplan. Denna information kan medborgarna ta del av på stadens projektwebb, vars adress framgår på skylten.

Kontoret instämmer i att delar av policyn ”Vägledning för skyltar i Stockholms stad” kan ses över. Kontoret anser dock att detta bör ske i samarbete med berörda förvaltningar och bolag.

Stadsbyggnadsnämnden

Stadsbyggnadsnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 januari 2025 följande.

1. Stadsbyggnadsnämnden godkänner kontorets utlåtande som svar på remissen.
2. Stadsbyggnadsnämnden förklarar beslutet omedelbart justerat.

Reservation av Kristina Lutz m.fl. (alla M), se Reservationer m.m.

Stadsbyggnadskontorets tjänsteutlåtande daterat den 6 september 2024 har i huvudsak följande lydelse.

Kontoret ser inte möjlighet att genom en ändring av vägledning för skyltar ändra lovplikten för skyltar i staden eftersom lovplikten är nationellt reglerat genom lagstiftning. Lovplikten för skyltar är reglerad i lagstiftningen (Plan & byggförordningen, 6 kap 3 §) och det finns inte någon möjlighet för en kommun att ändra lovplikten genom ett kommunalt beslut. Den enda möjligheten att undanta lovplikt är att genom en detaljplan minska lovplikten, och därmed pröva aktuella frågor i planprocessen. I samma förordning finns en legal definition av skylt (Plan & byggförordningen, 1 kap, 7b §) där det framgår att det inte görs någon åtskillnad mellan reklam och information. Ett undantag enbart för informationsskyltar är därför inte heller möjligt.

Stadens vägledning för skyltar beskriver ett förhållningssätt som möjliggör stora skyltar där så är lämpligt med hänsyn till de provningsramar som lagstiftningen ger. De riktvärden som anges ska inte tolkas som ett tak, utan snarare som en vägledning till vad som fungerar i de allra flesta fall, detta för att underlätta för sökanden. Det innebär att det i de allra flesta fall är lämpligt med byggskyltar upp till 15 kvm, men innebär inte att det inte finns fall där stadsbilden, kulturvärden på platsen och god helhetsverkan kan tillåtas större byggskyltar än så.

Sammanfattningsvis så möjliggör vägledningen redan idag byggskyltar större än 15 kvm - i de fall dessa uppfyller lagstiftningens krav för skyltar. Det är heller inte möjligt att genom kommunala beslut ändra en av nationell lagstiftning reglerad lovplikt, annat än genom detaljplan där så är möjligt.

Reservationer m.m.

Exploateringsnämnden

Reservation av Rita Valanko m.fl. (alla M)

1. Att nämnden beslutar att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra följande

Vi tackar kontoret för svaret på motionen och gläds över att kontoret ställer sig positiv till en översyn av processen och hur den kan underlätta för den sökande. Kontoret delar även vår syn på att det vore önskvärt att hitta en standard för informationsskyltar som kan undantas från bygglov och instämmer i att delar av policyn ”Vägledning för skyltar i Stockholms stad” kan ses över. Synpunkten om att detta bör ske i samarbete med berörda förvaltningar och bolag finner vi fullt rimlig. Synpunkten om att stockholmarna kan ta del av ekonomi och budget på stadens projektwebb finner vi däremot som otillräckligt. Att lyfta fram denna information på byggskyltarna skulle öka såväl transparens som tillgänglighet av för stockholmarna relevant information.

För stadens offentligt finansierade projekt så anser vi därför fortsatt att stockholmarna har rätt till mer, och tydligare, information. När det är skattemedel som finansierar projekt bör en sådan skylt därför även innehålla siffror över den beslutade budgeten, samt information om eventuell fördyring eller förändrad tidsplan. Det handlar både om transparens, insyn och en demokratisk rättighet för skattebetalarna i Stockholms stad.

Stadsbyggnadskontoret

Reservation av Kristina Lutz m.fl. (alla M)

1. Att stadsbyggnadsnämnden beslutar att tillstyrka motionen
2. Att därutöver anföra följande

Vi tackar kontoret för svaret på motionen och anser fortsatt att lyfta fram denna information på byggskyltarna skulle öka såväl transparens som tillgänglighet av för stockholmarna relevant information. För stadens offentligt finansierade projekt så anser vi därför fortsatt att stockholmarna har rätt till mer, och tydligare, information. När det är skattemedel som finansierar projekt bör en sådan skylt därför även innehålla siffror över den beslutade budgeten, samt information om eventuell fördyring eller förändrad tidsplan. Det handlar både om transparens, insyn och en demokratisk rättighet för skattebetalarna i Stockholms stad.